Vahvistettu OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa 27.9.2017

OSUUSPANKIN OHJESÄÄNTÖ

1 Ohjesäännön tarkoitus

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvoston on vahvistettava pankin toimintaa koskeva ohjesääntö asioista, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä sekä päätettävä toimitusjohtajan ja hallituksen välisestä tehtävänjaosta.

Ohjesäännön tarkoituksena on vahvistaa periaatteet, joilla pankkia hoidetaan tehokkaasti, asiantuntevasti ja kannattavasti sekä varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti osana OP Ryhmää.

2 Hallituksen toimivalta ja tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistoimivallan ja osuuspankin sääntöjen perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain ja sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle taikka osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on erityinen velvollisuus valvoa pankin etua ja edistää sen kehitystä.

Hallituksen jäsenen vahingonkorvausvastuusta säädetään laissa.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävyydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn sekä OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtäväänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Hallituksen on tehtävänsä toteuttamiseksi muun muassa:

- vahvistettava pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdettu strategia ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seurattava säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistettava palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkittävä tiedoksi yhteenliittymälain 17 §:n mukaiset ohjeet ja muut ohjeet keskusyhteisön antamien ohjeiden mukaisesti ja saattaa ohjeistuksen mukaisesti tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistettava pankin pääomasuunnitelma, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkittävä tiedoksi keskusyhteisön vahvistama pankin riskiluokka ja toteutettava siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistettava pankin riskienhallinnan ohjeistus ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päätettävä sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päätettävä tarkastuskertomusten ja -suositusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistettava mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päätettävä niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehdittava siitä, että pankilla on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja että sitä testataan vuosittain
- vahvistettava pankin johtamisjärjestelmä ja organisaatio sekä päätettävä tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistettava näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimettävä pankin johtoryhmän jäsenet
- päätettävä pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päätettävä toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimisopimuksen muista ehdoista
- otettava ja erotettava toimitusjohtajan esityksestä toimihenkilöt ja määrättävä heidän palkkaetunsa, ellei hallitus ole määräämissään rajoissa antanut näitä toimenpiteitä valitsemansa toimikunnan, toimitusjohtajan tai nimeämiensä toimihenkilöiden tehtäväksi
- päätettävä pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta

- varmistettava, että pankin vakuutusturva on riittävä
- päätettävä toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- päätettävä pankin kulujen hyväksymismenettelystä
- laadittava vuosittain hallituksen toimintasuunnitelma sekä arvioitava vuosittain omaa toimintaansa
- huolehdittava siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia.

3 Asioiden käsittely ja päätöksenteko hallituksessa

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla.

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii.

Asiassa ei saa tehdä päätöstä, jos kaikille hallituksen jäsenille ei ole varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn, ellei asian kiireellisyys vaadi asian käsittelyä heti. Jos hallituksen jäsen on estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on ensi tilassa ilmoitettava siitä hallituksen puheenjohtajalle tai sihteerille.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali toimitetaan hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee pankin valvontaa tai osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Keskusyhteisön edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus, kun kokouksessa käsitellään hänen tehtäviinsä liittyviä asioita.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai hänen osoittamansa muu henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen. Pöytäkirjat numeroidaan juoksevasti kalenterivuosittain ja pöytäkirjan liitteet numeroidaan. Toimitusjohtaja huolehtii siitä, että pöytäkirjat liitteineen arkistoidaan luotettavalla tavalla.

4 Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa.
- valitsee ja vapauttaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta tarvittaessa keskusyhteisön lausunnon Toimitusjohtajavalinnat osuuspankeissa -toimintaohjeen mukaisesti.
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskeva ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan ja vahvistaa sen työjärjestyksen
- vahvistaa nimitysvaliokunnan työjärjestyksen
- antaa varsinaiselle edustajiston/osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän [ja vahvistaa kustakin vaalipiiristä valittavien edustajien lukumäärän] sekä nimeää vaalilautakunnan [vain edustajistopankit]

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Hallintoneuvosto nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallintoneuvoston jäsen. Sihteeri osallistuu hallintoneuvoston kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Hallintoneuvoston kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus toimitusjohtajalla, hallituksen jäsenillä sekä keskusyhteisön edustajalla. Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus, kun kokouksessa käsitellään hänen tehtäviinsä liittyviä asioita.

Kokouksissa käsiteltävät asiat valmistelee hallitus. Henkilövalinnat kuitenkin valmistellaan nimitysvaliokunnassa ja toimitusjohtajan valinnan osalta erillisessä, toimitusjohtajan valintaa valmistelevassa toimikunnassa.

Hallintoneuvoston kokouksista pidetään pöytäkirjaa, johon merkitään läsnäolijat, käsitellyt asiat, tehdyt päätökset ja mahdollisen äänestyksen tulos. Pöytäkirjan allekirjoittavat hallintoneuvoston puheenjohtaja, vähintään yksi hallintoneuvoston siihen valitsema jäsen sekä sihteeri.

5 Toimitusjohtajan tehtävät

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaismääräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajalla on oikeus edustaa pankkia sellaisessa asiassa, joka kuuluu hänen tehtäviinsä.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Ellei toisin nimenomaisesti päätetä, toimitusjohtaja huolehtii hallituksen päätösten toimeenpanosta, valvoo niiden toteutumista ja raportoi hallitukselle niiden toimeenpanosta.

Toimitusjohtajan tehtävänä on mm.

- tehdä tarvittaessa hallitukselle ehdotukset pankin strategian tarkistamisesta sekä tarvittavista toiminnallisista ja taloudellisista suunnitelmista
- vastata pankin palvelu- ja toimintakyvyn sekä organisaation ja osaamisen kehittämisestä
- tehdä hallitukselle esitykset sen täytettäviksi kuuluviin toimiin valittavista henkilöistä ja heidän palkkaeduistaan

- vastata riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan sekä keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän sekä luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteuttamisesta vahvistettujen periaatteiden, ohjeistuksen ja menettelytapojen mukaisesti
- raportoida hallitukselle säännöllisesti pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskitilanteesta
- antaa hallitukselle tiedoksi pankin toimintaa koskevat viranomaisten kannanotot, tarkastuskertomukset ja huomautukset sekä merkittävät vahinkotapahtumat ja havaitut uudet riskit
- vastata siitä, että viranomaisille tehdään säädetyt ilmoitukset
- vastata pankin sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta
- vastata pankin laskentatoimesta ja varainhoidosta lain ja annettujen ohjeiden mukaisesti
- tehdä hallitukselle ehdotus pankin ja sen konsernin tilinpäätöksen perusteiksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi ja voiton käyttämisestä tai tappion kattamisesta OP Ryhmän tilinpäätösohjeistuksen mukaisesti
- vastata siitä, että kulujen hyväksymisessä noudatetaan hallituksen vahvistamaa menettelyä
- esittää hallitukselle jäsenten erottamista koskevat asiat ja vastata siitä, että jäsenistä pidetään luetteloa sillä tavoin kuin osuuskuntalaissa on säädetty
- vastata siitä, että pankin liiketoiminta on järjestetty turvallisuus- ja varmuusnäkökohdat huomioon ottaen
- vastata siitä, että pankilla on tarvittavat kirjalliset toimintaohjeet ja että niitä noudatetaan
- huolehtia myös muista riskienhallintaa koskevien ja muiden toimintaohjeiden ja säännösten mukaan toimitusjohtajalle kuuluvista tehtävistä

  Hallitus voi vahvistamassaan pankin organisaatiossa ja tehtävänkuvissa siirtää osan toimitusjohtajan tehtävistä pankin toimihenkilöiden tehtäviksi. Lisäksi toimitusjohtaja voi antaa toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä hoidettavaksi nimeämilleen toimikunnille tai henkilöille. Toimitusjohtajan tulee antaa näiden päätöksentekoa varten ohjeet ja valvoa ohjeiden noudattamista.